І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЛЮТОГО 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 7, 1964 No. 26. VOL. LXXI.

ДЖАНСОН ЗАПОВІДАЄ БОРОТЬБУ ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ІДЕАЛІВ КЕННЕДІ

Ню Йорк. — Президент Джансон, промовляючи на прийняттю фундації ім. Джозефа П. Кеннеді молодшого в дні 5-го лютого, обіцяв, що продовжуватиме той хрестоносний похід проти умових недуг та допомогатиме тим особам, що є сповільнені в умовому розвою. Цю допомогу із завзяттям здійснював покійний президент Кеннеді в рамках цієї фундації, яка на своєму другому річному прийнятті розділила $175 000 як нагороди для 6-ох науковців, які заслужилися в ділянці допомоги особам, що є сповільнені в умовому розвитку, та тим, що є умово недужі. Фундація заснована родиною Кеннеді в пошану найстаршого сина амбасадора Джозефа П. Кеннеді, батька покійного президента, Джозефа П. Кеннеді молодшого, який згинув під час другої світової війни, як ляйтенант фльоти ЗДА. На церемонії розділювання нагород були присутні: мати Джозефа і Джана Кеннеді, брати покійного президента головний прокуратор Роберт Кеннеді і сенатор Едвард Кеннеді та їх шваґер Сарджент Шрайвер, які промовляли, крім президента Джансона. Кардинал Френсі Спеллман провів молитву. Президент Джансон підкреслив те, що покійний Джан Ф. Кеннеді був піонером в поборюванні умових недуг та допомоги умово сповільненим в розвитку і саме він мав би був промовляти та роздавати нагороди: „Мільйони, тут і за кордоном, користатимуть із цієї піонерської праці в цій ділянці, яка тоді була така занедбана і не знаходила зрозуління". Президент Л. Джансон обіцяв, що здійснюватиме й інші пляни та проєкти покійного президента Кеннеді, який змагав до тривкого миру в світі та добробуту в цій країні. Президент сказав: „Мусимо скінчити його боротьбу, і нам вдасться перемогти умові сповільнення в розвитку людей та умові недуги, а також убозтво та всякого іншого ворога цієї країни, яку він так любив, і для народу якої так щиро служив". На прийнятті були тисячі гостей, між ними найважнішим був канадійський прем'єр Лестер Б. Пірсон, який промовляв і передав листу 30-000 осіб, що склали $70 000 на поборювання умових недуг — як вислів пошани до вбитого американського президента. Пірсон заявив, що в Канаді засновано Меморіяльний Фонд ім. Джана Ф. Кеннеді, і що всі 10 канадійських провінцій почали досліди над тим, як допомогти тим дітям, що є сповільнені в умовому розвитку. Після прийняття в готелі Американа президент Джансон поїхав на приватне прийняття до вдови по визначному демократові і філянтропові Албертові Д. Ласкерові. Президент ночував в готелі Карлайл. В четвер мав він промовляти в Президентському Клюбі в готелі Вальдорф - Асторія, а вечером мав бути на прийнятті в Науковому Інституті ім. Вайцмана в тому самому готелі. Мешканці Ню Йорку не мали нагоди вітати на своїх вулицях Президента, який із летовища ім. Кеннеді, де його привітав посадник Ваґнер, перелетів гелікоптером до Мангеттену, де гелікоптер причалив на даху бюра летунської лінії. Поліція мала влегшену працю, бо не треба було охороняти Президента вздовж всіх тих вулиць, якими давніше їздив Президент.

Шрайвер має очолити боротьбу проти убозтва — повідомляє Президент

Вашингтон. — Президент Джансон на пресовій конференції повідомив в суботу 1-го лютого, що директор Корпусу Миру Сарджент Шрайвер має бути найменований на окремого асистента президента і має очолювати боротьбу проти убозтва в цій країні. В цій цілі буде зорганізований окремий комітет із членів кабінету секретаря здоров'я, виховання і добродійности, секретарів праці, внутрішніх справ і рільництва та головного прокуратора. Шрайвер має 48 років, він є шваґром покійного президента Кеннеді і успішним директором Корпусу Миру. Перед пресовою конференцією Шрайвер конферував із президентом Джансоном 45 мінут і певно, що погодився працювати ще і в ролі окремого асистента Президента. Ця нова номінація Шрайвера знов викликала спекуляції, що Президент хоче взяти собі його на віце-президента на демократичній конвенції. Джансон хвалив Шрайвера, кажучи, що він „найкраще надається на те, щоб здійснювати програму боротьби проти убозтва". Джансон відмовився зайняти становище щодо виборів в листопаді ц. р., кажучи, що ще час про те думати.

Дюї твердить, що це демократичні уряди спричинили неуспіхи в закордонній політиці

Філядельфія. — Республіканський кандидат на президента 1944 і 1948 роках, колишній нюйорський губернатор Томас Е. Дюї оскаржував Демократичну партію в тому, що ще й досі на Кубі є при владі диктатор Фідель Кастро та що ЗДА мусіли зарахувати на свій рахунок неуспіхи в Занзібарі, Камбоджі, В'єтнамі і Панамі. Дюї казав, що „ми не сміємо дозволити на те, щоб це продовжувалося і вільний світ не може на це собі дозволити". Дюї закликав американців, щоб вони не допустили до того, щоб „нездібні демократи" вирішували такі важливі справи, як закордонна політика та світовий мир. В наших неуспіхах, твердив Т. Е. Дюї, завинили не окремі особи, тільки ціла демократична система, яка немає повної лінії в закордонній політиці.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Джансон** 4-го лютого підписав закон про 24-ту поправку до Конституції, згідно з якою касується так званий виборчий податок в тих п'ятьох південних стейтах, в яких він ще досі існував. Президент заявив, що відтепер право на голосування не залежатиме від того, що хтось не міг заплатити виборчого податку.

● **Сподіваються,** що коло 70,000,000 осіб відвідають Світову Виставку в Ню Йорку, що має бути відкрита 22-го квітня ц. р. Вже тепер щодня надходять до нюйоркських 380 готелів і мотелів по 500 замовлень на мешкання. В цих готелях є коло 100,000 кімнат, і тому є надія, що не забракне місця для чужих гостей, що прибудуть до Ню Йорку. Ціни на одну кімнату ваґаються від 3-ох до 23-ох долярів.

● **Мишиґенський сенат** ухвалив резолюцію, в якій просить Конґрес ЗДА ухвалити поправку до Конституції, яка дозволяла б явно на те, щоб можна було в публічних школах молитися та читати Святе Письмо. Цю резолюцію має ще ухвалити стейтова Палата Репрезентантів, а після того її мають вислати до Конґресу у Вашинґтоні.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ ВІДЗНАЧАЮТЬ СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

В ДІТРОЙТІ

Дітройт, Міш. (І. М.) — Як уже повідомлялось, тут відбулося відзначення Дня Української Державности і Соборности з відповідними проклямаціями губернатора стейту й посадника міста та піднесенням українського прапора на міській ратуші. На академії, що відбулася після тих відзначень, 26 січня ц. р., виступали з привітами конґресмени М. Ґріффітс, Лісінський і Дінгель, а також представники різних національностей. Проклямації Українського Дня відчитала Емілія Запорожець, а промову мав д-р Олександер Марітчак. З сольо-співом виступала п. Биковець, а Ансамбль Бандуристів під управою п. Потапенка виконав п'ять пісень. Академією керував голова метр. відділу УККА п. Бажанський.

В КАРТЕРЕТ

Картерет, Н. Дж. (В. М.) — Святочна Академія відбулась 26-го січня 1964 р. в шкільній Авдиторії Нейттен Гайскулу. Академію започатковано американським національним гимном. Четвертий Універсал та Акт Соборности відчитав Василь Матлаґа, голова місцевого відділу ООЧСУ. Іван Глущик в короткім вступнім слові привітав зібраних громадян на залі та гостей, а проф. Микола Чировський виголосив доповідь про значення 22-го січня та в яких тяжких умовинах наш Державний Уряд, військо і народ здобували вільність нашій поневоленій, але не покореній Батьківщині. В художній частині взяли участь місцеві ЮСУМІВЦІ, (референт Іван Рачинський) які виконали ряд спільних деклямацій, а Іван Принада ряд українських народних пісень і сольо на акордеоні. Кілька українських народніх танків виконала група молодих танцюристів під керівництвом п-ні К. Симчак.

Свято закінчено співом українського гимну.

У ФЛІНТІ

Флінт, Міч. (С. С.) — Заходом місцевого відділу УККА, тут улаштовано свято 22-го Січня, що відбулось 2-го лютого 1964 року в Українськім Народнім Домі ім. Ів. Франка.

Свято започаткував молитвою за здійснення ідеалів 22-го Січня 1918 - 19 років парох Української Католицької Церкви о. Микола Дубицький Він і представив громаді шановного ред. Володимира Душника, що приїхав до нас із Централі УККА.

По молитві п-на Оля Хомик відограла американський гимн. Свято відкрив голова місцевого відділу УККА Михайло Лихолат, а ред. Володимир Душник виголосив доповідь про те, що робиться тепер, щоб ідеали 22-го Січня були знані в Америці. Згадав і про пам'ятник Т. Шевченка та дальші старання про видання поштової марки в честь Т. Шевченка. Присутні нагородили його бурхливими оплесками.

Дуже гарне враження зробили бандуристи з Дідройту — Кобзарська Студія при Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, під керівництвом Миколи Лісовського. Виконали чотири пісні: „Запорізький марш", „Ой, Морозе Морозеньку", „Туман яром котиться" й „Ой, на горі тай женці жнуть". Думу про смерть козака - бандуриста та жартівливу пісню „Сіяв козак гречку" виконав найстарший бандурист Капелі, бувший її диригент ще в Києві — Григорій Назаренко. Пісню „Ой зірву я з рожі квітку" виконав дует Кобзарської Студії — інж. Косак і Константин Колосюк. Між піснями було три деклямації: „Воскреслій мрії — Україні" Олеся деклямувала Ірка Шумко, „Україно моя" — Наталка Лихолат, „Майдан Софії" Щербака — Катруся Пономаренко. Діти учителя Северина Княгиницького Ліда й Андріян відограли дует на фортепіяні, а сам учитель і дружина та дочка Ліда відспівали дві пісні: „Родинний краю" та „Крилець". При фортепіяні була молода піяністка Оля Хомик.

Співом українського гимну „Ще не вмерла Україна" закінчено свято.

Своєю працею до влаштування свята спричинились також Марта Мащак, Михайло і Надя Лихолат та Дмитро Досій.

РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І СОБОРНОСТИ ВІДСВЯТКОВАНО УРОЧИСТО В БУЕНОС АЙРЕСІ

Буенос Айрес. — Звичайно Свято Проголошення Державности 22 січня влаштовувала в Буенос Айресі для української спільноти в першу неділю після 22 січня Українська Центральна Репрезентація. Цього року було трохи інакше: значну ролю відіграло Представництво УНРади, що має в собі молоді енерґійні інтелектуальні сили, вже тут народжені, що мають багато доброї волі й виявляють гарну ініціятиву, а голова Представництва, п. М. Мушинський має досить такту, щоб ту добру волю й ініціятивність належно використовувати.

Отже, цього року святкування проголошення Незалежности й Соборности України розпочалося вже таки того самого 22 січня, що цього року припало на будень, і тому мало було залишитися буднем. Але Представництво УНРади запросило українське громадянство взяти участь у складенні вінка перед пам'ятником ген. Сан Мартіна Визвольника, національного героя Арґентини, що й відбулося в полудні того дня, відмічене в усій буенос-айренській пресі, („Ля Пренса", найбільший щоденник Б. Айресу, вмістив і велику світлину з того урочистого моменту), в радіовисильнях і в телевізії. Таким чином зроблено добру пропаґанду.

Крім того, ввечері того ж дня,

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЗДА демонстраційно викликали свого амбасадора з Ґани

Аккра. — Американський амбасадор в Ґані Вільям Магоні дістав виклик з Вашинґтону приїхати туди на „консультації": це прийнята в міжнародних відносинах форма загрози, що амбасадор може взагалі більше не вернутись і можуть бути зірвані дипломатичні стосунки. Амбасадор Магоні зголосив двократно гострий протест проти ворожих і образливих атак контрольованої ґанським урядом преси проти ЗДА та проти зорганізованої ґанською поліцією демонстрації юрби перед американською амбасадою. Також асистент державного секретаря для африканських справ Меннен Вільямс зголосив протест на руки ґанського амбасадора у Вашинґтоні. Однак ґанський міністер закордонних справ і його амбасадори, мабуть, і не знали про затіювання тих ворожих актів проти Америки, бо все це діло ґанського диктаторського президента Кваме Нкрумаха. Згідно з голосами ґанського пропаґандивного апарату і згаданих демонстрантів — ЗДА були „аґресорами" в Кореї, на Кубі, в Панамі і Конґо і плянують вбити Кваме Нкрумаха. Американський Корпус Миру, що його запросив до Ґани тамошній уряд) — це „шпигуни і саботажники". Кампанія ненависти, поведена ґанськими урядовими чинниками проти Америки, має на цілі відвернути увагу ґанського народу від гострої економічної кризи, спричиненої „соціялістичними" реформами і безголов'ям бюрократичного апарату.

432-ий Відділ УНС в Торонті відбув Загальні Збори

Торонто. — В неділю2 лютого тут відбулися загальні збори 432 Відділу УНСоюзу, який є найбільшим союзовим Відділом Канади. Збори відкрив голова Відділу, Микола Мотта, а проводила зборами президія в складі Юрія Карманіна — голови, д-ра Олекси Яворського, заступника голови і проф. Іллі Курмана, — секретаря. Після прийняття протоколу управа Відділу склала звіти з діяльности, а саме голова Відділу М. Мотта, секретар Б. Зорич і касир І. Максимів, а голова контрольної комісії, мґр. Е. Мастикаш запропонував уділити управі абсолюторію. Звіти виявили дальший помітний розвиток Відділу, який в минулому році здобув 113 нових членів і дійшов до 1,823 членів. Після звітів відбулася оживлена дискусія, в якій взяли участь ряд чільних громадян, членів Відділу. Проф. Зелений підмітив успіхи праці секретаря Відділу Б. Зорича і інж. В. Вацика, який доконав подвигу в приєднанні 1,000 передплатників „Веселки" та склав їм признання і подяку. Він підмічував потребу ширшого зацікавлення культурними справами, а зокрема справами молоді. Проф. Зелений повідомив про скликання світової сесії українських педагогів на 28 березня 1964 року в Торонті, до участи в якій запросив представ-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Два хори Клівленду візьмуть участь у ювілейній імпрезі УНС 23-го лютого

Клівленд, Огайо. — Подібно, як Ню Йорк, Питтсбурґ, Дітройт та багато інших місцевостей, в яких існують Українські Громади, так само й велика Українська Громада Клівленду відзначить 70-річчя Українського Народного Союзу величавою ювілейною імпрезою, яка відбудеться тут в неділю, 23-го лютого, 1964 року, в залі Сініор Гай Скул при 6285 Вест 54-та вулиця, Парма. Програму імпрези виконають два місцеві хори, хор „Дніпро" та Хор ім Т. Шевченка і танцюристи СУМА, Пласту і дітей давніх поселенців, відомих вже із своїх виступів у минулому. Будуть також сольові виступи і деклямації. Гостем на імпрезі буде відомий оборонець української правди та її заступник в Конґресі ЗДА, конґресмен Майкл Фіґен, З промовами виступлять проф. Мирон Куропась, гол. радний УНСоюзу і ред. А. Драган.

У Маямі померла Текля Кузик, залишивши для „Свободи" $500.00

Маямі, Фла. (Р. П.). — Ще 6-го грудня 1963-го року тут померла бл. п. Текля Кузик, залишивши тисячі долярів на різні добрі цілі в цьому і 500.00 дол. на пресовий фонд „Свободи". Покійна походила із села Яблониця, Березівського повіту в Зах. Україні. Приїхавши до Америки, вона довший час проживала в Дітройті й перед 12 роками приїхала на постійне до Маямі, де й померла на 78-му році життя, осиротивши чоловіка Миколу, сестру Анастазію, сестрінницю і двоє внучат Похорон відбувся 10-го грудня з місцевої української католицької церкви, яку вона щедро обдарила у своєму завіщанні, як обдарила Український Конґресовий Комітет та ряд інших українських установ, які назавжди збережуть пам'ять про неї.

Св. п. Текля Кузик

ДИВНА СХОЖІСТЬ: ШЕВЧЕНКІВСЬКІ КАЛЕНДАРІ В НЮ ЙОРКУ І КИЄВІ

Пошта тількищо доставила ілюстрований тижневик „Україна", ч. 37 з 29-го грудня 1963-го року, що появляється в Києві. В ньому, на другій сторінці подано інформацію про здачу до друку книжки: „Шевченківський календар", який своїм зовнішнім оформленням цілком подібний до тих двох Шевченківських календарів, що їх видав УНСоюз у своєму В-ві „Свобода" в 1961-му і 1964-му роках. Подані тут фотознімки цих календарів говорять самі за себе. В усіх цих календарях багато уваги і місця віддано також пам'ятникам Тарасові Шевченкові. Це не перший раз, що активність українців у вільному світі „спонукувала" до подібної активности Київ і Москву.

„НАШ ШЕВЧЕНКО", Шевченківський календар УНС і „Свободи" на 1961-ий рік.

„Шевченківський Альманах" УНСоюзу і „Свободи" на 1964-ий рік

„Шевченківський календар" на 1964-ий рік, виданий у В-ві „Радянська Україна" в Києві.

МІЖНАРОДНІ КРИЗИ ПРИМУСИЛИ У ТАНТА ВЕРНУТИСЬ З АФРИКИ ДО НЮ ЙОРКУ

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант несподівано перервав свою подорож по Африці і заповів поворот до Ню Йорку на четвер 6 лютого ц. р. Примусили його до цього дві міжнародні справи, з яких кожна погрожує можливістю війни, яка може втягнути й великі держави. Найперше — криваві заворушення на Кипрі між тамошніми греками й турками стали загрозою, що вибухне війна між Грецією і Туреччиною, двома членами Атлантійського Союзу. Тимчасовий спокій встановили на Кипрі англійці стаціонованим на Кипрі військом та скріпленим новими контингентами, що їх літаками привезено з Британії. Але скликана для справи Кипру конференція у Лондоні з участю кипрсько - грецького уряду, представників турецького населення Кипру та Греції, Туреччини і Британії не вийшла поза стадію турбот, як запобігти громадянській війні на Кипрі. Президент Кипру, грецький православний архиєпископ Макаріос, погодився в принципі на стаціонування на Кипрі національно мішаного військового корпусу, однак під умовою, що він підлягатиме Раді Безпеки Об'єднаних Націй. ЗДА й Британія були спершу проти того, що справу Кипру взагалі узалежнювати від рішення Ради Безпеки та Генеральної Асамблеї, бо в тому випадку Совєти дістали б право голосу, а на Раді Безпеки вони могли б своїм новим „вето" внеможливити вислання проєктованого експедиційного корпусу на Кипр. Щоб утруднити Совєтам зголошення „вета" — рішено, за згодою від Кипру, скласти докладний проєкт такого корпусу — його величину і склад держав - учасників, час перебування на Кипрі, кошти утримання і т. п., після чого Греція має формально звернутися до ОН і до тих держав з просьбою на вислання туди такого міжнародного війська. Покищо на Кипрі перебуває призначений генеральним секретарем ОН У Тантом „обсерватор" в особі індійського генерала Прем Сінг Ґіяні. Рада Безпеки ОН має зібратись в цій справі, мабуть, в найближчу суботу. Франція відмовилась взяти участь в експедиційному корпусі на Кипр. З Кипру перевезено 320 жінок і дітей американців до Ливану.

Друга справа, задля якої У Тант поспішив до Ню Йорку, це війна, яку Індонезія повела проти Маляйзії. Внаслідку посередницької акції Америки, що вислала на Далекий Схід генерального прокуратора Роберта Кеннеді для розмов з лідерами Маляйзії, Філіппін, Індонезії і кількох інших далеко - східних держав, президент Індонезії Сукарно погодився на військове перемир'я. Він погодився теж на конференцію міністрів справ Маляйзії, Філіппін і Індонезії, яка саме почалась в минулу середу 5 лютого в Банґкоку, столиці Сіяму, під головуванням сіямського міністра закордонних справ Таната Хомана. Однак індонезійський міністер закордонних справ Субандріо заявив перед від'їздом з Джакарти на ту конференцію міністрів до Сіяму, що ціль Індонезії „знищити" Маляйзію залишилась незмінною. Та заява породжує острах відновлення бойових дій на кордонах Маляйзії.

Совєти далі ставлять пропагандивні вимоги щодо роззброєння

Женева. — На Женевській конференції роззброєння Совєти, не відкинувши одверто американського проєкту щодо „замороження" нинішнього стану атомового зброєння, далі наполягають на своєму, щоб „тотальне" атомове роззброєння перевести в трьох стадіях, при чому у першій стадії треба б скасувати всі заморські атомові бази. Совєтською „поступкою" є те, щоб у першій і другій стадії залишились ще на рідних територіях атомових держав в обмеженій скількости атомово-ракетні викидні для власної оборони, — вони мали б бути також знищені у третій стадії. Очевидно, що ЗДА й Британія не можуть погодитись на зліквідування своїх закордонних баз, з яких можна б у випадку совєтської агресії повести відплатну проти СССР атомову акцію, бо в тому випадку була б захитана рівновага збройних сил Заходу і Сходу у користь Сходу, який розпоряджає велетенською наземною збройною силою. Становище СССР на Женевській конференції доказує, що Совєти не заінтересовані в дійсному роззброєнні а використовують, як раніше, терен тієї конференції для пропагандивного пустомельства.

Шеф служби безпеки німецького канцлера Ергарда скінчив самогубством

Бонн. — Арештований в четвер минулого тижня Евальд Петерс, 49-річний шеф служби безпеки західньо-німецького президента, канцлера і високих закордонних гостей, що прибувають до Німеччини, повісився вночі з минулого понеділка на вівторок у своїй в'язничній келії, скрутивши шнур із кусків простирала та зачепивши його за ґрати у келії. Евальда Петерса арештували на залізничій стації у Бонні, як тільки він вернувся разом з канцлером Людвіґом Ергардом з його подорожі до Італії. Петерс товаришив був також Ергардові в його подорожі до ЗДА, до Тексасу, в минулому місяці, як також в його подорожах до Франції і Англії. Петерся арештовано після того, як ведене у великій тайні слідство в справі його минулого виявило його участь в т. зв. „ліквідаційній команді", що займалась масовими вбивствами невинних людей в Україні в р.р. 1942-43, зокрема в районі Новочеркаська. Це слідство вела прокуратура в Дортмунді.

У СВІТІ

● **Папа Павло VI** отримав в минулу неділю 2 лютого ц. р. на щорічній традиційній римо-кат. церковній церемонії коло 300 свічок. Він призначив їх в першу чергу католицьким патріярхам на Середньому Сході і тим церквам, що їх відвідав під час свого недавнього паломництва до Святої Землі, а також православним патріярхам і високим духовникам на Середньому Сході.

● **Біля містечка Турку у Фінляндії** грім прорвав т. зв. „гарячий провід" між Вашинґтоном і Москвою. Перерва безпосередньої комунікації тривала 40 хвилин. Телекомунікаційну лінію включено в інший кабель, поки переведено ремонт пошкодженого.

● **Комуно - китайський** керівний щоденник „Єнмін Ж Пао" назвав Хрущова і президента Джансона „сіямськими братами", мовляв: „як одного вдарити, то другого болить". Те образливо - глумливе порівняння комуно - китайська газета зробила при розгляді нарад Женевської конференції роззброєння.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

„Консультації і терпеливість"

Президент Джансон заявив на вступі до своєї останньої пресової конференції в суботу 1-го цього місяця, що його Уряд „старається розв'язувати міжнародні проблеми „у спокійних консультаціях і з терпеливістю". Знавці вашингтонських відносин коментували цю заяву, як спробу протидіяти критичним голосам і настроям на адресу теперішньої американської закордонної політики. Президент очевидячки намагався поменшувати значення американських закордонно-політичних турбот і, в порівнянні із внутрішньоамериканськими справами, звести їх на другий плян, подібно, як це зробив у своєму зверненні Про стан Унії. Але за останніх кілька тижнів ситуація значно змінилася, і дуже трудно відсувати назад події та проблеми, які самі виходять вперед. Можливо, що зміна розмірно спокійного закордонно - політичного фронту з-перед 6-ох тижнів на дуже неспокійний шкодить виборчим плянам Президента, проте, може, краще було ці пляни достосувати до реальної ситуації, аніж легковажити її.

Ось „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з дати 10-го лютого цього року в широкому огляді „Поразки ЗДА довкола світу" пише таке: „Саме тоді, коли американські урядові чинники почали добачувати перемогу в холодній війні — майже все пішло шкереберть. Свіжі невдачі у В'єтнамі — нові алярми над Африкою — американські летуни, вбиті москалями... Додаймо ще: поличник для Америки від де Голя, гостра відмова збоку Британії, а після того — Панама, Куба, Кіпр, все це створює важкі турботи для ЗДА. Для Америки це одна невдача за другою, спричинювана як приятелями, так і ворогами". Щоб доповнити цю побіжну характеристику, пригадаймо, що Панама все ще відкидає компромісові формули для замирення із ЗДА і погрожує скаргою проти ЗДА до ОН за „збройну агресію". Індонезійський президент Сукарно погодився перед Робертом Кеннеді припинити збройні дії проти прозахідньої Маляйзії, але водночас виголошує погрози, що „знищить" Маляйзію. У Занзібарі прийшов до влади „лівий" уряд, який видалив американського консула. На Кіпрі контрольована урядом грецька преса створила таку неприхильну Америці атмосферу, що перед амбасадою ЗДА вибухли дві сильні бомби. У Гані поліційний апарат диктаторського президента Квами Нкрумага зорганізував протиамериканські демонстрації з такими курйозними транспарентами, як „Америка вбила Кеннеді і Гаммершилда і хоче вбити Нкрумага". У Південному В'єтнамі стався в запіллі другий впродовж трьох місяців військовий переворот, а на фронті комуністи записують собі щораз нові успіхи. Де Голь, всупереч становищу Америки, визнав комуно-китайський режим, а Британія й Еспанія, всупереч протестам Америки, продають Кубі автобуси й кораблі..

У політиці не існує іншого критерія, як тільки практичні висліди. Коли висліди закордонної політики Вашингтону неґативні, то й методи, що вона їх стосує, недобрі, недоцільні. „Спокійне переконування і терпеливість", пропаґовані Президентом, довели до згаданих угорі подій, отож сподіватись, що ця метода дасть таки добрі висліди в дальшому майбутньому і тому продовжувати її — це поважне ризико. Чи не доцільніше було б лишити ту методу і застосувати іншу: гострого й рішучого реаґування на такі акти, як вбивання американських летунів, викидання американського консула, скидання американського прапора, експортування комуністичної революції під боком Америки?! Якщо „спокійне переконування і терпеливість" інтерпретується у широкому світі, як доказ слабости ЗДА, то, може, варто було б пригадати Занзібарові, Кубі, Ґані, Північному В'єтнамові і їм подібним „потугам", що це небезпечна річ провокувати ЗДА.

Правди не заперечити

Друковані в серпні - вересні минулого року на сторінках „Свободи" і доповнювані тепер спогади Михайла Прокопова з його подорожі на Україну по 56 роках від часу виїзду його з рідної землі викликали з кіл „проґресистів", до яких він колись належав, кілька розлючених нападів, мовляв, усе те, що він пише про теперішню дійсність на Україні — це неправда, видумки, написані за нього кимсь іншим і т. д. Змобілізувавши кількох осіб із тієї групи, які їздили разом з М. Прокоповим на Україну і які усього того, що висвітлює автор спогадів, не бачили, бо не хотіли бачити або вдають, що не завважили, — лідери „українських проґресистів у ЗДА" намагаються заперечувати правдивість спогадів М. Прокопова лайкою і різними крутійствами.

Зокрема дошкулили „проґресистам" із колись щоденних „вістей" описи совєтських порядків на митницях в Совєтському Союзі і веденої там суворої перевірки всіх речей, як також змальовані автором спогадів картини злиденного життя колгоспників і робітників на Україні. Для суперльояльних до всього того, що є „мейд ін Москав", редакторів „проґресивних" газет у ЗДА це — „безсоромні вигадки", „мюнхгавзенські фантазії".

Тим часом правду друкованих у „Свободі" п. н. „По 56 роках — на Україні" спогадів, підтвердила людина, близька до „проґресистів", і до того ж в русофільському тижневику „Правда", що його видає „Общество „Русских Братств в США" у Філядельфії. У надрукованих там спогадах П. Гардого „Подорож із Праги до Львова" переїзд кордону між ЧСР і Закарпатською Україною в місті Чоп і тамошня митна перевірка описано такими словами: „Дивимось і не можемо вірити, з якою точністю переглядають совєтські митні службовці кожну річ і одежу. Якби там була заховалась десь якась блоха, я певен, що і її знайшли б. Перекинули всі речі і взялися оглядати валізки, чи не мають підроблених схованок. А тепер, що у вас в кишенях? Виймайте! Я випорожнив кишені — усе переглядають... Дружина віддала на перегляд свою торбинку... А між мої папери впхала своє рило молоденька людина із задертим носом, грубої кости на лиці, з подовгастими очима, на подобу монгольської породи... Актував нервово, переглядав кожен клапоть паперу..." Тяжко подумати, щоб П. Гарди відписав це із друкованих у „Свободі" спогадів, алеж він повторив майже дослівно поданий М. Прокоповим опис митної перевірки у Москві, що його „проґресисти" назвали „безсоромною вигадкою".

А тепер картина зустрічі П. Гардого із місцевим населенням на залізничій станції в Чопі: „Народу багато, усі вбогі, спрацьовані, куди йдуть, сам Бог хіба знає. По кутах і старші, і діти їдять сухий хліб, одежа на них легенька і не чиста, матері стараються годувати дітей грудьми, але що з того, коли груди порожні, дитина розжеметься до грудей і відтягається, бо нема там поживи. І починає плакати, я ж дивлюся на будову їх тіла, роздуті животи, ніжки тоненькі і кривенькі, босоніж ходять по підлозі, волосся не причесане... Жаль було дивитися на ті живі, але мертві постаті". Подібні, як у П. Гардого, картини людських злиднів подав автор спогадів „По 56 роках — на Україні", і це „проґресистські журналісти" визначили, як „фантазію Мюнхгавзена"...

Правди про совєтську дійсність в поневоленій Україні не заперечити ніякими крутійствами, фабрикованими відповідями і заявами. Наведені вище порівняння із спогадів людей з цілком протилежних політично і світоглядових таборів доводять тільки одне: ніколи й нікому, ніякому тоталітарному режимові, ні його прислужникам, не вдасться сховати правди перед очима людей, що не заґубили ще людської совісти і чести.

ПАСТИРСЬКЕ ВЕЛИКОПОСНЕ ПОСЛАННЯ

КИР АМВРОЗІЯ СЕНИШИНА, ЧСВВ, МИТРОПОЛИТА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ У ЗДА

„Яка користь, мої брати, коли хтось каже, що має віру, але діл не має?"
(Яків 2, 14)

Історія людства записала багато світових подій, які позитивно чи неґативно впливали на людство, держави, народи, суспільство, громади, організації, товариства, родини та поодиноких людей.

Читаємо в історії, що такі старинні народи, як: вавилонці, халдейці, асирійці, єгиптяни, фінікійці, греки, й римляни впливали своєю високою культурою на інші народи. Зокрема своєю архітектурою, мистецтвом, астрономією, медициною та законодавством вони багато причинилися до розвитку тих народів, які пізніше творилися на їх руїнах. Та час покрив ті народи порохом забуття.

Як у старинних, так у новітніх часах жило багато славних філософів, мистців, письменників, володарів, полководців, завойовників, науковців і винахідників, що здобули собі лаврові вінки слави і признання. Проте, в короткому часі вони зійшли з поверхні життя, залишаючи по собі тільки спомин.

Та не так мається справа з релігією. Релігія завжди була невідступною товаришкою людського життя. Впродовж століть вона все була предметом різних думок. Одні її шанували й кликали їй „осанна", інші осуджували, викрикуючи „розпни". Були володарі, що обдаровували її свободою, а були й такі, що відбирали їй право існування. Одні ставилися до неї байдуже, а інші намагалися вчинити її невільницею, заанґажовуючи її до своїх земних цілей. Одні робили її слугою різних божків, а інші уважали її посередницею поміж Богом і людиною. І сьогодні релігія є предметом дискусій і полемік, як у вільному світі, так і за залізною чи бамбуковою заслонами. Та не зважаючи на всі ті суперечності, релігія була, є і залишиться рішальним чинником в житті людини, і то як у дочасності, так і в вічності.

Тому в цьому великопосному часі треба нам замислитись над цим важливим чинником людського життя, яким є християнсько - католицька релігія. Нам треба пізнати, на чім вона основана та, як вона має проявлятися у нашому житті.

1. Християнсько - католицька релігія — це почитання правдивого Бога, якому віддаємо належний поклін, честь, любов і служіння, як єдиному Творцеві, Спасителеві, Володареві і Господеві. Релігія — це всі ті правди, приписи й практики, що лучать нас тісно з Богом; це всі ті наші думки, почуття, слова й діла, якими приватно і прилюдно як одиниці і члени спільноти виявляємо Богові, означеним Ним способом, належну Йому честь, вдяку й послух. Релігія допомагає нам пізнати Бога і Ним об'явлені правди та навчає нас, як осягнути остаточну ціль нашого життя, для якої ми створені, тобто, як спасти свою душу. Християнсько - католицька релігія вимагає від нас віри в Божі правди.

Святе письмо каже, що тільки „Безумний каже в своєму серці: Немає Бога "(Пс. 53, 1). Проте, як колись, так і тепер є недовірки, що відкидають правду про існування Бога. Часто можна і тепер почути голоси різних раціоналістів, атеїстів чи комуністів, які заперечують існування Бога та проповідують, що релігія є непотрібною для людського життя. За їх твердженням усі життєві проблеми можна розв'язувати без християнських принципів, без церковного права, без доґматичних правд та церковного авторитету. О, що за іронія двадцятого сторіччя!

При дослідах хемії, фізики чи математики, ніхто з учених не відкидає аксіомів — правд, на яких оснований розвиток наук, але точно їх придержується. Зате багато є таких, які в релігії не придержуються тих самих засад, а легкодушно відкидає Божий Авторитет і Богом об'явлені правди, покликуючись на свободу думання. Чи така свобода думання, про яку згадують ті, що заперечують Бога, справді існує? Чи ми справді свобідно думаємо і сприймаємо за правду те, що є правдою? Ні! Наш ум може сприймати за правду не те, що є неправдою. Бо й основні закони думання, і розум не може змінити їх для своєї вподоби. Ось наприклад з природи. Чи можемо думати, що сонце крутиться довкола землі тому, що нам так видається? Ні! Бо наука вчить, що земля крутиться довкола сонця. Тут ми підпорядковуємо наш розум науковому авторитетові й віримо йому, хоч змисли кажуть нам що іншого. Якщо отже, в природних справах треба нам авторитетних людей, котрим віримо, то оскільки більше є конечний такий авторитет у надприродному світі. Розубна людина в справах релігії мусить знайти такий авторитет, якому могла б підпоряткувати свій розум. Тому людина повинна студіювати християнсько - католицьку релігію, бо вона не вимагає від неї сліпої віри в те, що противиться розумові, а допомагає розуміти ті правди, які людський розум не міг би поняти без Божого об'явлення. Ми віримо в Божі правди тому, що Бог їх об'явив, а Бог не може помилятись, ані ввести в блуд. Тож, коли віримо в Божі правди, поступаємо розумно.

Як у природничих науках вчені не можуть бачити всього природним оком, а мусять користуватись телескопами чи мікроскопам, так і в надприлюдному світі людський розум не може зрозуміти всіх Божих правд, тому потребує надприродного світла святої віри, яка є коренем християнсько - католицької релігії. Віра підносить нас до недосяглих висот Божих правд, які просвічують наш розум та вказують, як жити Божим життям. Віра — це світильник, що розганяє темряву сумнівів.

На жаль, багато людей втратило цей дорогоцінний скарб святої віри, вмовляючи в себе, що без віри можна обійтись. Та вона дуже помиляється, бо в св. Письмі читаємо, що „без віри не можемо подобатися Богові, бо хто приступає до Бога, мусить вірити, що Він існує і дає нагороду тим, які Його шукають" (Євр. II, 6). Цю правду під-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Михайло Прокопів

ПО 56 РОКАХ — НА УКРАЇНІ

(II)

На Тарасовій горі і в Києві

Вибралися ми на Тарасову гору в Каневі 28-го червня. В холодний дощовий ранок завантажилися в київській пристані на моторовий човен „Ракета" і поплили вниз Дніпром. Подорож була надзвичайна — човен наш мчався наче стріла, але небагато пасажирів міг він умістити. В той час, як ми плили вигідно тим люксусовим човном, із скорістю 65 кілометрів на годину, українські селяни з різних околиць мандрували до Канева пішки, з торбинками на плечах.

На човні було яких шістдесят осіб разом із залогою. В дружній атмосфері відбувалися тут розмови на різні теми, навіть гостро суперечливі політичні й економічні. З вікон мали ми змогу оглядати прекрасні краєвиди по обох боках Дніпра.

На обрії з'явився Канів, і всі пасажири, поставши із місць, хвилювалися близькістю Тарасової гори, де спочивають тлінні останки великого сина України, гори, що стала священним місцем для українців усього світу. Кожен згадував важку долю Шевченка — поета, вигнанця з рідної землі, мученика.

Пам'ятник Шевченкові в Каневі збудований у чудовій околиці, над Дніпром. Доповнює його збудований там же Музей Тараса Григоровича з експонатами і виставками, присвяченими різним періодам його життя і творчости.

Прибувши до Канева і вийшовши на могилу, ми поклали вінок під тим пам'ятником, молитовно скупчені, усвідомляючи, що в наших серцях і в пам'яті Тарас Шевченко житиме вічно.

З Тарасової гори ми всі пішли до клюбу, де для нас приготовано багатий і смачний обід з гарячими напоями. По обіді подякували за гарне прийняття й обдарували різними дрібницями жінок, які нас гостили. Закінчили прийняття співами, зокрема піснею „Реве та стогне".

Після обіду зійшли ми над берег Дніпра, де було багато людей і де в нас зав'язалися цікаві розмови. Як і в інших містах, нас запитували, чи ми любимо Україну, хто нам оплатив подорож до ССР, чи правда, що в Америці безробіття й голод, як це пишуть совєтські газети, чи правда, що всі ми, туристи — американські шпигуни і т. п.

Розпитували нас канівці про життя українців в ЗДА, як це сталося, що ми, перебувши цілі десятиріччя серед чужих людей, не забули говорити по-українськи. Коли ж ми у відповідь на їхні питання розповіли про наші організації, школи, то вони не хотіли вірити, казали, що все це видумки.

Почав і я розпитувати своїх співрозмовців з Канева і інших околиць, як це могло статися, що вони ввесь вік живуть на Україні і не говорять рідною мовою. У відповідь на це один з них заявив дотепно: „Залишіться у нас на два-три роки, то й ви забудете так само, як і ми, говорити по-українськи". Сумно було після такої заяви і мені і моїм друзям з-поміж туристів.

Відвідуючи Україну, ми всюди — у Львові, в Одесі, в Ялті, в Донецьку, в Харкові і в Києві — говорили по-українськи, з гордістю, так само, як і в Америці, заявляли, що ми українці, і нас за це шанували і відповідали нам... російською мовою. Ми мусіли стверджувати ще й ще раз, що Київ — столиця Української ССР, але мова в ній — російська.

У зв'язку з цим хочу згадати один момент із нашого перебування в Києві 26-го червня 1962-го року. Поснідавши в ресторані готелю „Україна", ми чекали на автобус, щоб їхати оглядати місто. Підійшов до нас якийсь незнайомий чоловік, привітався українською мовою і почав розпитувати в нашої провідниці, Ярослави Ткач, як їй і нам подобалася Україна. „Товаришка", як вона любить себе величати в приступі щирости відповіла: „Ми об'їхали, товаришу, всю Україну і ніде не чули української мови, всюди русска та й русска". Потім, вернувшися до ЗДА, вона й інші „проґресисти" з нашої групи вже не хотіли признаватися до цього прикрого досвіду на Україні. У друкованих ними спогадах про нашу подорож вони, „забувши" про те, що на України говорили і що самі засуджували, повторювали, як папуги, що на Україні все дуже добре, все „буйно розвивається", а українська мова „процвітає".

Мої спогади про зустрічі з різними людьми в столиці УССР треба доповнити ще декількома згадками про зустріч із відомим „проґресивним" поетом Миколою Тарновським, який недавно еміґрував із ЗДА до СССР. У розмові з ним так і вичувалось, що він на крилах вернувся б назад в „капіталістичні" З'єднані Держави, до свого колишнього вигідного мешкання, до американських достатків. Тарновський — мій давній знайомий, і я не тільки з ним привітався, але й поставив йому під час прощальної вечірки в Києві в „Т-ві культурних зв'язків із закордоном" декілька питань. Ці питання добре пам'ятають усі туристи з нашої групи 52-ох.

Тож, звертаючись до М. Тарновського, я запитав його, чому чужинецьким туристам не показують в Україні славних могил українських князів, які боронили країну від всяких загарбників, чому не показують козацької слави — Чигирина й Суботова, пам'ятних місць, де Богдан Хмельницький молився, „щоб москаль добром і лихом з козаком ділився", та ін. Ще не закінчив я питатися, як деякі з дуже ревних „проґресистів" у нашій групі, між ними Гнат Процишин й Іван Глухий, почали вимагати, щоб мені відібрали слово. М. Тарновський їх заспокоїв і дозволив мені говорити далі. Коли я повторив своє бажання, щоб і чужинцям і українцям, які приїздять із-за кордону, показували на Україні пам'ятки історії і культури, то знову почався крик, і Тарновський наказав мені сідати, заявляючи: „Ми добре знаємо, товаришу Прокопів, чого ви хочете!".

Так закінчилося наше прийняття в „Товаристві культурних зв'язків". Тепер цей епізод намагаються заперечити навіть ті, що тоді проти мене кричали і вимагали, щоб мені заборонено говорити.

Курці на роздоріжжі

Цього року в перших днях січня Президентська Комісія оприлюднила свій звіт, що куреня цигарок шкідливе для здоров'я, бо статистика стверджує, що серед курців є куди більший відсоток хворих на пістряка легенів та серцеві недуги, як серед некурців.

Звіт Президентської Комісії, відкладуваний кілька разів з огляду на впливи могутнього тютюнового промислу, справив сильне враження. Деякі члени Конгресу підготовляють законопроєкт, що мав би по можливості якнайбільше зменшити число курців і число викурюваних ними цигарок.

Головний лікар ЗДА д-р Лютер Террі заявив, що треба повести освідомну акцію в школах та серед найширших кіл, щоб припинити ступневе отруювання цигарками американських громадян. Самі курці глибоко призадумалися над тим, що їм робити, чи послідовно вкорочувати своє життя, чи старатися вирватися з кайдан пристрасти і припинити куреня.

Звіт Президентської Комісії направду страшний, бо в ньому стверджується без найменшого сумніву, що куреня цигарок спричиняє передчасну смерть. Ось тверда мова статистики, наведеної у звіті:

Число смертних випадків від пістряка легенів у 1 000 разів більше серед курців, як серед некурців. Пістряк легенів став тепер найпоширенішим родом цієї недуги серед американських чоловіків. Куреня є найчастішою причиною хронічного бронхіту. Випадки коронарної, тромбози, популярно званої атаками серця, на 70% більші між курцями.

До цього треба додати, що членами згаданої Комісії були визначні лікарі — професори медичних факультетів, статистики, біологи та хеміки. Ніхто не сміє іґнорувати думки тих фахівців, що з них майже всі були завзятими курцями, але, пізнавши небезпеку, покинули курити або перейшли на куреня люльки, щоб не втягати диму в легені.

Про те, що найрозумнішим рішенням для курців є припинити куреня, свідчать рішення, що його свого часу прийняли нинішній президент Линдон Б. Джансон та колишній президент Двайт Д. Айзенгавер.

Л. Б. Джансона 2-го липня 1955-го року після серцевої атаки везли з Вашингтону до шпиталю фльоти в Бетесді Мер. У військовому амбулянсі він запалив цигарку, щоб „заспокоїти" своє поденервування. Лікар, який пильнував хворого сенатора, сказав тоді до нього: „Це буде ваша остання цигарка!" Ординуючі у шпиталі лікарі гостро рекомендували Л. Джансонові припинити куреня.

І так. Л. Джансон, який викурював денно по півтори пачки цигарок (30 штук), перестав курити, хоч і тримав ще якийсь час при собі пачку цигарок, щоб раз-у-раз звертатися до своєї волі, що мала бути сильнішою від жадоби куреня. Коли йому надто кортіло попахкати, то він смоктав квасний цукерок.

Легше вдалося припинити куреня Айзенгаверові, який пускав із димом денно по три або й чотири пачки цигарок, коли був президентом Колумбійського університету в Ню Йорку. Правда, Айзенгавер не був „ланцюговим" курцем, який закурює нову цигарку від ще недокурка попередньої: працюючи, він запалював нову цигарку, хоч попередня ще не докурена лежала в попельничці.

Особистий лікар Айзенгавера д-р Говард Снайдер просив свого пацієнта припинити

(Закінчення на сторінці 4-ій)

Алла Коссовська

ГІРСЬКИЙ ВОВК

(Повість)

(2)

ЗУСТРІЧ

— Ей, чи є там хто живий! — гукнув татарин, грюкаючи ногою в тяжкі дерев'яні ворота, що з'єднували дві саклі — малу одноповерхову з другою, більшою, на два поверхи, з дерев'яною верандою нагорі.

Відповіді не було, тільки глухо десь загавкав пес.

Казкою здавалася дійсність. Угорі над авулом, наче величні парчеві ризи, сяяв під місяцем велетенський льодовець, і на його тлі чорніли виразними сильветами високі чотирикутні вежі.

Це був авул Лац, мета, якої, нарешті, досягли подорожні.

— „Але який же це авул? — думала Тай. — Це ж купа каміння. А де люди?"

Людей і справді не було.

— Казав, що треба телеграфувати Борисові, а ти все „сюрприз, сюрприз". Ось і маєш „сюрприз". Він, може, поїхав до міста і ми розминулися в дорозі, — дорікав дружині Андрій.

— Все одно телеграма не прибула б раніше від нас, — заспокійливо відповіла Тай і присіла біля воріт. Від надміру вражень у неї злегка крутилась голова.

Після кількакратного грюкання в ворота на другому поверсі саклі блимнув вогник, і вони почули, як хтось спускається по сходах.

— Відчиняй! — гукнув татарин. — Гостей привів!

Зарипіли ворота, і в просторі, затіненому саклею, позначилась постать присадкуватого чоловіка у черкесці і великій баранячій папасі.

— Хто такий? — спитав він по-російськи з сильним кавказьким акцентом.

— Вдома доктор? — підступив Андрій.

— А ти хто будеш?

— Я — брат доктора, приїхав здалека, а це моя жінка, — і Андрій поклав руку на плече Тай.

Присадкуватий чоловік раптом заметушився і кинувся відчиняти ворота.

— Брат доктора, брат Бориса! — приговорював він, кидаючись від воріт до прибулих і назад: — Я теж брат доктора, кунак... А ето жена твоя? Красівий жена, молодий жена...

— Де ж доктор? — нетерпляче перебив його безладну, калікувату мову Андрій.

— Доктор скоро приїде, доктор поїхав до недужої в Хідікус...

— Ти слухай, ти пошли хлопця до доктора, — порадив татарин, в'їжджаючи лінійкою на маленьке подвір'я, оточене з трьох боків саклями. — Скажи: гості приїхали.

— Пошлю, пошлю, аякже! — і присадкуватий чоловік у папасі нараз зник десь між камінням, наче крізь землю провалився.

Але в цей момент залопотіли десь здалеку кінські копита, і за хвилину в зеленому сяйві місячної ночі виросла сильвета вершника в бурці і кубанці, з рушницею за плечем. Обабіч нього, дзявкаючи, неслися два мисливських пси.

Андрій і Тай з цікавістю приглядались до мальовничої постаті.

— Та це ж Борис! Борисе, братухо! — закричав Андрій і кинувся назустріч вершникові.

Коли Тай підбігла, Борис, нахилившись з сідла, цілувався з Андрієм.

— А це твоя дружина, Андрійку? — весело вигукнув Борис. — Здорово, сестричко, милости просимо!

І, підхопивши Тай угору, дзвінко поцілував її в уста. Потім обережно поставив на землю і легко зіскочив з коня.

— Якби ви знали, яку радість привезли з собою, який я щасливий бачити вас у себе! Адже ж я тут один-однісінький, буквально ні з ким слова мовити. На скільки ви приїхали? На місяць, на цілий місяць? Це знаменито!

Він узяв трохи зніяковілу Тай під руку і, тримаючи за повід коня другою рукою, рушив, в супроводі Андрія і двох псів, до своєї оселі.

БРАТИ

Тільки тепер, коли жовтогаряче світло лямпи залляло невеличку саклю, Тай змогла як слід розглянути свого нового родича, про якого так багато чула цікавих історій від свекрухи і золовки.

Ось вони стоять один проти одного, два брати Горленки і, наче забувши про все на світі, то сміються, ляскаючи один одного по плечах, то дивляться один одному в вічі, вигукуючи: „Ах, ти ж! Ух, ти ж!"

„Зовсім не подібний до Андрія, — думала Тай, порівнюючи мужа з братом. — Андрій — ясний, м'який і лагідний, цей... чорний і трохи косоокий, як татарин. Але усмішка та сама, горленківська, така, як у батька, у Олі, в Андрія. Чудова усмішка! Як вона прикрашає обличчя! І навіть ця щербина, цей відсутній зуб не псує усмішки, а, навпаки, робить її ще відвертішою. Який же він справді хороший, милий, рідний..." — і, піддаючись почуттю щирої симпатії, вона підійшла до братів і поклала руку на плече Бориса.

Той враз обернувся і, взявши Тай за плечі, оглянув з голови до ніг веселими, насмішкувато - примруженими очима.

— Ану, покажись, покажись, сестричко, яка ти є?

Тай жартівливо обкрутилась на одній нозі і, виструнчившись, скоромовкою відрапортувала:

— Наталя Горленко, ріст 165 сантиметрів, вага 52 кілограми, волосся каштанове, очі карі, особливих прикмет нема.

— Додай: волосся м'яке, кучеряве і буйне, очі — сама ніжність, сама ласка, уста... — втрутився Андрій.

— Е-е, свідченням чоловіка ваги не приділяється! — запротестувала Тай.

— Я бачу й сам, — надто серйозно сказав Борис, — що вона справді чудесна, недарма і мати, і сестра так її люблять.

— Дивись, не закохайся! — вставив Андрій, намагаючись сміхом приховати непевну нотку в голосі.

Борис обернувся до нього і з гіркою усмішкою відповів:

— Де вже мені, старому вовкові, приподобатись такій пишній пані. Он у неї і манікюр на нігтях, і черевички модельні, а я тут зовсім здичавів.

— Ну, не вигадуй, — засміялась Тай, — „здичавів!" — а від самого одекольоном за кілометр пахне!

Вона й не помітила, як сказала Борисові „ти", і вийшло це так просто і невимушено.

— Алеж, сідайте, друзі, сідайте! Зараз будемо вечеряти, стомились, мабуть, з дороги! — схаменувся Борис і, відчинивши двері, гукнув ув осяяне місяцем подвір'я:

— Гей, Цако! — І додав щось по-осетинськи.

Почувши слово „арака", Андрій здогадався, що брат посилає по горілку, і рішуче запротестував:

— Не треба, не треба, у нас все є з собою. Що ж ти стоїш, Тай, неси мерщій кошика та шукай там, на лінійці, у сіні має бути ще щось... Та ні, ти не донесеш, ходімо вдвох...

ПАСТИРСЬКЕ ВЕЛИКОПОСНЕ ПОСЛАННЯ

(Закінчення із стор. 2-ої)

креслив сам Божественний Спаситель, кажучи: „Бо не післав Бог у світ Сина світ судити, лише нам світ спасти. Хто вірує в Нього, не буде засуджений, хто ж не вірує — той уже засуджений, бо не увірував в ім'я Єдинородного Сина Божого" (Ів. 3. 17-18). Отже віра в релігійних справах є конечна. Вона навчає про Бога і Його совершенства, про Його велику любов до людей. Таким чином ми вчимося, що є добре, а що зле; що Бог приказіє, а що забороняє. Наша релігія, основана на вірі, не є справою суб'єктивних почувань, але реальною справою людської дії щодо вічного спасення.

II. Наша християнсько - католицька релігія мусить кермуватися надприродними мотивами, а не людськими оглядами. В релігійних справах нам треба завжди мати на першому місці Бога, Якому належиться від нас поклін, любов і служіння. В нинішньому світі є багато людей, які до християнської релігії підходять з матеріяльного становища та трактують її, як ярмарковий товар, з нижчою чи вищою ціною. Навіть у Господній молитві: „Отче наш" вони беруть до уваги тільки четверте прохання: „Хліб наш насущний дажд нам днесь", поминаючи інші прохання. Можемо просити про щоденний хліб та дочасні дари, але не годитися переступати стовпів християнської моралі, бо тоді затрачується чистоту християнської релігії та характерність людини. Така релігія мамони виступає у різних видах. Є люди що своє лакімство і захланність прикривають плащиком гарних християнських сповидностей. Вони люблять тільки тих людей, від котрих черпають користі, або люблять їх так довго, як довго вони їм служать. В суспільних проблемах на перше місце ставлять питання, які особисті користі будуть мати за свою громадську діяльність. Коли ходять до церкви, то тільки з вирахування, щоб поліпшити свої інтереси. Як того не можуть осягнути, тоді готові продати свою релігію за таку ціну, яка давала б їм вигоду у їх житті. Такою фарисейською релігійністю далеко ніхто не зайде, бо вона спричиняє індеферентизм - збайдужіння, а навіть допроваджує до відступства та втрати віри.

Наша релігія не має бути для нас релігією мамони, але релігією духових вартостей. Католицька релігія вимагає від нас повної практики християнської віри, тобто вимагає, щоб ми жили за засадами християнської моралі та звичаїв, ходили до церкви в неділі і свята на Службу Божу, відбували святу сповідь і приймали св. Причастя принаймні раз у рік перед Пасхою, зберігали приписані пости, відмовляли щоденні молитви та заховували Божі і Церковні Заповіді.

Щирим і всестороннім практикуванням католицької релігії станемо апостолами добра, утверджуючи в вірі тих, що в ній захиталися та, навертаючи грішників на дорогу християнського життя.

Воднораз не забуваймо, що занедбуванням релігійних практик можемо знищити віру і рілігійність в інших. На таких спокусників Христос видав дуже суворий засуд словами: „А хто спокусить одного з тих малих, що вірують в Мене, такому було б ліпше, якщо б млинове жорно повішено йому на шию, і він був утомлений у дні моря" (Мат. 18,6).

Нехай оце розважання про релігію, під час Великого Посту, буде часом направи нашого релігійного життя, бо нехтування і легковаження християнсько-католицької релігії є коренем лиха в світі. Вільнодумство, раціоналізм, соціялізм і комунізм постали в християнських краях в наслідок погорди до релігії, яку мали колишні провідні верстви християнського суспільства.

Збережім релігійне життя в наших родинах, товариствах і громадах. Зміцнім це релігійне життя такими побожними вчинками як: покірна молитва, щире покаяння у св. Сповіді та милосерні діла. Тоді християнсько - католицька релігія буде сильною твердинею проти всіх ворожих затій та запевнить нам вічну щасливість.

Хай Благодать Господа нашого Ісуса Христа буде з усіми вами.

Дано при Архикатедральному храмі Непорочного Зачаття у Філядельфії, в неділю про Митаря і Фарисея, дня дев'ятнадцятого місяця січня, року Божого тисяча дев'ятсот шістдесят четвертого.

† АМВРОЗІЙ
Митрополит

РОКОВИНИ СОБОРНОСТИ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ В БУЕНОС АЙРЕСІ

(Продовження зі стор. 1-ої)

з ініціятиви того ж Представництва, в люксусовому готелі „Савой" відбувся „коктейль" для запрошених гостей та для визначніших представників української спільноти. Українці мусіли платити по 500 пезів з душі на покриття видатків, а гостей прийmано погостинному. Ваш кореспондент на тому коктейлю не був, але чув, що він мав повний успіх, — було чимало аргентинських депутатів і сенаторів, яким роздавано й деяку літературу про українську справу.

В приватних розмовах із ними було порушено й справу виступу декого з тих депутатів у Конґресі, себто арґентинському парляменті. У цьому відношенні є, здається, добрі перспективи.

Були на коктейлі, розуміється, і приязні нам представництва інших поневолених Москвою народів, з якими існує здавна добрий зв'язок.

В неділю 26 січня відбулася Академія в великій залі колеґії Сан Хозе, що в ній часто відбуваються українські свята, — бо, хоча вона й не дуже акустична, але велика, на яких 2.000 осіб, і гарна.

Програму Академії, з доручення Управи УЦР, підготували пп. Л. Філь, заступник голови УЦР, він же голова кооперативи „Відродження", та Мирослав Самоверський, секретар УЦР і голова „Просвіти".

Відкрив Академію короткою промовою, за відсутністю д-ра Вас. Іваницького, голови УЦР, його перший заступник, Ів. Григоращук. Головну промову в українській мові виголосив Леон. Філь, а в еспанській мові Данилишин (молод), інтеліґентний дорібок останнього часу. Були невідмінні деклямації на патріотичні теми пані Котульської та Марусі Данчуківни. Але головной привабою концертової частини були виступи двох співачок; улюблениці нашої спільноти п. Тамари Лихолай, що чудово, як звичайно, — ні, ще краще, ніж звичайно — проспівала „Думу про Нечая" Січинського, „Надію" Лопатинського та „Думу" Гнатишина (особливо гарно було виконано цю останню саму по собі прегарну річ), та нової нашої „зірки", що оце дебютувала на цій Академії — панни Галі Максименко, внучениці оперового нашого співака Анат. Кабанцева. Проспівала вона „Фінале" Січинського, „Думку" Степового, „Спи, дитинко моя" Людкевича та „Мак" Веселовського. Як на дебютанку, виступ молодої співачки був зовсім вдалий: має вона досить сильний голос приємного тембру з гарними верхами і на загал із доброю емісією.

В цьогорічній Академії треба відзначити ще одну річ — чудову декорацію сцени, що її виконав справді по мистецьки Микола Крушельницький: на величезних полотнах були вимальовані з одного боку св. Юр, а з другого боку св. Софія, що чудово виріжнялася своїми банями на тлі рожевуватого неба, а перед ними величезне зелене дерево і маси зеленої соковитої трави, що символізували весняне відродження України.

На жаль, творчість М. Крушельницького досі йшла поза українською спільнотою,а картини, підписувані часто вигаданими псевдами, розходилися за посередництвом різних аргентинських продавців, і тому серед української спільноти він був досі мало знаний.

Проте, його монументальні полотна на сцені колеґії Сан Хозе збудили серед українців загальне зацікавлення талановитим мистцем, і, треба думати, його талант зможе бути використаний при прикрашуванні великих сальонів, що оце закінчуються будовою для Т-ва „Відродження".

Є. О.

Українська хроніка

● Літературно - Мистецький Клюб в Ню Йорку влаштовує в п'ятницю 7 лютого ц. р. вечір спогадів, пов'язаних з святкуванням Шевченківських роковин у минулому. Виступлять із своїми спогадами: О. Кобець, М. Аркас і Л. Полтава. Початок о год. 8-ій веч.

МОЛОДЕЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ М. ШИКАГО ВІДЗНАЧИЛИ СВЯТО КРУТ

Шикаґо, Мишн. (О. К.). Заходами О. Д. ТУСМ ім. М. Міхновського та Молодечих Організацій (МУН, ОДУМ, ТУСК „Обнова", Пласт, СУМА ім. Богуна, СУМА ім. Крут, СУМА ім. Павлушкова, Українська Студентська Громада) відбулось в Домівці СУМА 2 лютого 1964 року Свято Крут. В програму входили такі точки: відкриття „Крути" — Літературний монтаж „Вам, що впали" (МУН, ОДУМ, ПЛАСТ, СУМА ім. Павлушкова) Мистецький керівник — Р. Турянська; вступне слово — Б. Войтович (ТУСК „Обнова"). Реферат — Олена Лукаш (ОДУМ). Концерто Б Мінор — О Райдінг - Дует Пласт — Наталка Горалевська, Ростислав Клюковський (фортепіяно і скрипка) „Журавлі" та „Чорна рілля" — Б. Лепкого, муз. О. Кошиць — В. Горб, О. Горб, М. Коновал, К. Щибря, В. Тарасенко і М. Ліндель. Овертура УПА — І. Поваличек — Духова Оркестра Осередку СУМА ім. М. Павлушкова — мист. кер. І. Поваличек. Український гимн, у виконанні духової оркестри. Оформлення сцени — проф. П. Зінченко.

На залі було багато присутніх, особливо молоді. Вечір пройшов добре.

432-ий Відділ УНС в Торонті...

(Закінчення зі сторінки 1-ої)

ників Екзекутиви УНСоюзу. П. Менделюк підмічував потребу поширення УНСоюзу на всю Канаду та здобуття для нього на канадськім ґрунті такого самого значення, яке він має на терені Америки. Підмічав потребу більшої інформативної діяльности, зокрема використовування преси і радіо. Появу англомовної Енциклопедії Українознавства назвав він ґрандіозним вкладом в життя української культури. Мґр. Мастикаш пропонував, щоб союзовий загал в Канаді взяв участь у відкритті пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні та щоб використати цю нагоду для зустрічі представників українсько-американських організацій в справі приспішення Світового Конґресу Української Еміґрації.

П. Степанія Савчук пропонувала, щоб УНСоюз ввійшов в тісні зв'язки з організаціями української молоді в Америці і Канаді і разом з ними повів акцію приєднання молоді до УНСоюзу та здержання відпливу молоді з нього. При цьому вона вказувала на ролю жіночих організацій в ньому. Промовляли ще пані Максимів та пп. Верига, Курман, Крайник, Литвин і інж. Вацик, який апелював до приявних, щоб вони поширили „Веселку" на всі українські доми, в яких є діти та пропонував, щоб всі члени УНСоюзу в Канаді передплачували обов'язково „Свободу", бо канадійські українці не мають власного щоденника.

Після цього виголосив доповідь головний секретар УНСоюзу, Я. Падох. Він підмітив, що Екзекутива УНСоюзу не має змоги висилати делеґатів на збори своїх численних Відділів, його приявність на цих зборах є висловом признання для Відділу, який в минулому році здобув перше місце поміж 500 Відділами УНСоюзу в Канаді і Америці. Він приєднався до признання і подяки проф. Зеленого, зложених секретареві Відділу Б. Зоричеві та інж. В. Вацикові, який впродовж останнього року зробив для „Веселки" неоціниму прислугу. Доповідач ствердив, що минулий рік був роком дальшого успіху всього УНСоюзу, а зокрема УНСоюзу в Канаді. В минулому році УНСоюз перейшов межу 83,000 членів і наблизився до нової межі 84,000. Хоч канадійське членство творить тільки 9 процент всього членства УНСоюзу, але прибуток нових членів, який в минулому році був імпозантний, бо осягнув чотири з половиною тисячі, був в 15 відсотках ділом канадійських секретарів та організаторів. Канада вже наближається до восьми тисяч членства. Як завданням УНСоюзу є осягнути можливо скоро 100,000 членів, так зобов'язанням Канади є досягнути, до чергової конвенції, рівне число 10,000 членів. Доповідач підкреслив постійне намагання Канцелярії УНСоюзу поширити та поліпшити свою службу для союзового членства. В останніх роках УНСоюз подвоїв дивіденду виплачувану членам. В цьому році Екзекутива призначила на виплату дивіденди 60 процент чистого річного прибутку. УНСоюз постійно дбає про те, щоб дати українському громадянству щораз то нові модерні форми забезпечення. В минулому році введено забезпечення від акцидентів, а в цьому ювілейному році плянується введення дальших поліпшених плянів забезпечення. 22 лютого ц. р. завершиться 70 років існування УНСоюзу і праці для української, канадійської і американської громади та для загально - української справи. Цей ювілей УНСоюзу, по давному звичаю, бажає відмітити в першу чергу дальшим великим кроком на шляху своєї розбудови. Здобувши в минулому році чотири з половиною тисячі членів, в цей ювілейний рік ми плянуємо здобути 7,000 членів, в цьому кругло 1,500 в Канаді. Доповідач поінформував приявних про драматичну боротьбу американського громадянства за пам'ятник Шевченкові в Вашинґтоні та з'ясував видатну участь у ній УНСоюзу. Він закликав, щоб увесь канадійський союзовий загал взяв участь у українськім поході на Вашинґтон, який відбудеться у дні відкриття пам'ятника 27 червня 1964.

Після доповіді приявні висловили свої думки про справи заторкнені в доповіді гол. секретаря та ставили відповідні питання. Після перевибору управи у давному складі,закінчилися ці успішні збори передового Відділу УНСоюзу в Канаді.

ФОРД ВИПЛАТИВ У 1963 РОЦІ СВОЇМ РОБІТНИКАМ $1,388,000,000

Дітройт. — Фордова Моторова Компанія в минулому 1963-му році виплатила своїм працівникам рекордово високу суму заробітків — дол. 1,388,000,000. Пересічна заробітна платня за одну годину праці також дійшла до рекордової висоти — дол. 3.31. Число всіх затруднених у Форда в 1963-му році виносило 165,559 осіб, найбільше від 1957-го року. В 1962-му році виплачені заробітки становили дол. 1,301,000,000, а платня за годину праці пересічно виносила в 1962-му році — дол. 3.15. В одному році возбільшилася на 16 центів.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПАМ'ЯТІ ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ

Від Редакції: Містечко Скопле в Югославії важко потерпіло в минулому році від землетрусу. З'єднані Держави перші поспішили з допомогою жертвам тієї катастрофи, серед яких, як виявляється, були теж наші брати-українці. Самозрозуміла річ, що трагічна смерть президента Кеннеді потрясла також мешканцями Скопле, які заховали в серці глибоку вдячність для Покійного за простягнену їм руку допомоги в годину важкої проби. Доказом цього є вірш, який тут друкуємо і якого автором є наш земляк, мешканець Скопле. Вірш був пересланий до Америки з проханням передати його редакції „Свободи".

Він мав львине серце і душу поета
І миру бажав Він для світу всього.
В жалобі за Ним уся наша плянета,
Ніколи не зможем забути Його!
І поруч стоїть до Лінкольна самого,
Від кулі злочинця, як той — Він упав.
Судилась йому терном вкрита дорога,
Бо спокою-миру для світу бажав.
Як мученик той загубив передчасно
Життя, і віддав Він за нас, як Христос!
Та полум'я духу Його не погасне,
Хоча б нам у пітьмі іти довелось.
Стоїть Він високий, як мур нерухомий,
Статуя Свободи над світом усім,
А дзвони все дзвонять за ним в Вашинґтоні
Палають свічки, в жалю кожний дім.
Він сам збудував собі пам'ятник вічний
Міцніший і вищий від всіх пірамід!
На пам'ятник той щоденно, щорічно
Вінки приноситиме вдячно ввесь світ.
І пам'ятник той, наче символ Свободи,
Світитиме вічно у мряці віків!
Лунатиме поклик за волю народів —
Неволю ж безсмертний наш Джан подолів!

МИХАЙЛО ГАРДОВИЙ

Зі спорту

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

„Чорноморська Січ", Нюарк — Петерсон Доверс, футбольні змагання в програмі сімкового турніру броварень Шейфера, п'ята рунда гор якого відбудеться в п'ятницю, 7-го лютого 1964 вечером в залі Арморі в Петерсоні, Н. Дж. Цього вечора відбудуться чотири зустрічі, по 30 хвилин кожна, в такому порядку: Рома — Гобокен, „Чорноморська Січ" — Петерсон Доверс, Мадярський Ф. К. — Скатс Амерікенс і Польські Соколи — Елизабет. Початок перших змагань о год. 8.15 вечором.

УСК Ню Йорк — Б. В. Гоче, футбольні змагання за першість „Великої Десятки" Німецько - Американської Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 9-го лютого, о годині 2.30 по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124 Вулиці і 31 Евню в Коледж Пойнті, Н. Й.

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „РОМА" 1:0

Петерсон, 31 січня. — Дружина „Чорноморської Січі" з Нюарку здобула в четвертій рунді гор сімкового футбольного турніру престижову перемогу над італійською дружиною „Рома" з Петерсону, яку вважають за найгрізнішого суперника сімки німецького Гобокену в боротьбі за лаври першуна турніру. Впродовж повних тридцяти хвилин зустрічі повели січовики жертвенну гру, протиставляючи технічно доброму противникові максимум дружинової співпраці і волі осягнути перемогу. Хоч серед глядачів турніру італійці переважали, то сімка січовиків скоро здобула собі симпатії великої частини публіки, а вкінці почула заслужені слова признання від провідників турніру. З групи глядачів македонців, які сиділи поруч нас, постачили нам запит, скільки є українська сімка українських змагунів. З приємністю і неприхованою гобдістю я міг відповісти їм, що цілий склад „Ч. Січі" чисто український. Македонські сусіди, чим ближче кінця змагань і перемоги січовиків, тим гарячіше піддержували окликами захоплення українську дружину. І справді можна було налюбуватися грою молодих січовиків, які без вийнятку боролися за кожной м'яч, чи то під своїми, чи чужими воротами. Одинокі і переможні ворота стрілив з гарної і притомної акції Л. Вільчак на 21-ій хвилині гри. Кінцеві хвилини зустрічі грали січовики обережно, скріпивши дефензиву і граючи на час. „Чорноморська Січ" виступила до цих змагань в такому складі: Голуб, Саварин, Павлишин, Снилик, Володимир Каздоба, Василь Каздоба, В. Вільчак і Л. Вільчак. Воротар Голуб мав чимало праці і своїми бравурними парадами заслуговує на титул найкращого змагуна цього вечора. Поворот Павлишина до дружини приніс стабільність дефензиві.

Інші висліди змагань цього вечора:

Петерсон — Мадярський С. К. 2:1

Елизабет — Скатс Амерікенс 3:2

Гобокен — Польські Соколи 4:1

Стан показника турніру після четвертої рунди.

	Точки	Ворота
Гобокен	8:0	13: 5
Петерсон	5:3	8: 8
Рома	4:4	10: 7
„Ч. Січ"	4:4	9: 9
Елизабет	4:4	9:12
Мадярський СК	3:5	9: 9
П. Соколи	3:5	9:11
Скатс Ам.	1:7	7:13

в. с.

З ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ В ІНСБРУКУ

Лідія Скоблікова, 24-літня вчителька зі Сибіру, здобула для СССР чотири золоті медалі в швидкій їзді на совгах. Вона перемогла в таких конкуренціях: 500 м, 1,000 м, 1,500 м і 3,000 м., встановляючи три нові олімпійські рекорди.

В штучній їзді на совгах перемогу і золоту медалю здобула пара совєтських совгарів Людмила Бєлоусова і Олег Протопопов. Дальші місця за ними здобули пари німців з Мюнхену, канадійців, а на четвертому місці опинилися американці.

Петра Бурка, молоденька репрезентантка Канади здобула третє мінце і бронзову медалю в штучній їзді на леді поміж жінками. Перше місце припало, як і сподівалися, голляндській змагунці Шавкії Дійкстра. Про молоду Петру Бурку подала преса, що вона уроджена в Голляндії, а тепер мешканка Етобіко біля Торонта в провінції Онтаріо.

Террі МекДермот, молодий фризієр із Ессексвіл, Миш., здобув першу і може одиноку золоту медалю для ЗДА. Він осягнув новий рекорд в швидкій їзді на совгах на 500 м часом 40.1 секунди на позичених совгах. Кажуть що він не зможе поїхати на міжнародні змагання до Фінляндії, тому, що він не може дозволити собі на залишення праці на довший час. Все це вказує на різницю між американськими аматорами і совєтськими спортовцями, яких утримує держава.

Совєтський Союз і Канада ведуть в першостях гаківки, не втративши досі ніодної точки. Рішальною буде їх зустріч між собою в суботу, але обидві дружини мають ще по одному сильному суперникові: Канада ще має зустрінутися з Чехо-Словаччиною, а Совєтський Союз із дотеперішнім мистцем світу Швецією. В змаганнях між ЗДА і Канадою, які закінчилися вислідом 6:8, американці були майже рівнорядним противником. Вони вели в першій терції 3:1 і такий самий вислід був третьої терції. Заломалися вони в другій терції, коли канадійці розгромили їх шести воротами. Коли посипалися ворота в другій терції, провідник американської дружини змінив Юрковича резервовим воротарем.

Наступні Зимові Олімпійські Ігрища відбудуться в Ґренобль.

Міжнародний Олімпійський Комітет вирішив на своєму засіданні, відбутому в Інсбруку з нагоди Дев'ятих Зимових Олімпійських Ігрищ, що чергові, тобто Десяті Зимові Олімпійські Ігрища в 1968 році відбудуться в місті Ґренобль у південно - східній Франції, в Альпах близько швайцарської границі. Міста Калґарі, Канада, і Ляті, Фінляндія, які теж старалися про те, щоб Десяті Зимові Олімпійські Ігрища відбулися в них, одержали в голосуваннях членів Олімпійського Комітету найбільше число голосів після французького міста Ґренобль. Робили теж старання представники міста Лейк Плесід, ЗДА, але це місто, в якому вже були Зимові Ігрища в 1932 році, одержало найменше число голосів із шести міст — кандидатів.

На цьому ж засіданні члени Міжнародного Олімпійського Комітету завзято дискутували над справою перевибору американця Ейвері Брандеджа на президента М. О. Комітету. Брандедж займає цей пост вже від 1952 року. Вкінці дискусії вирішено відложити вибір президента М. О. К. до засідання, яке відбудеться в жовтні в Токіо.

Міжнародний Олімпійський Комітет визнав чотири нові Олімпійські Комітети наступних країн: Альбанії, Конґа (Бразавіл), Нігерії і Сієрра Леоне. Цим самим вже 114 країн є репрезентовані в М. О. Комітеті. До цих 114 все ще не належить Україна, хоч всі найбідніші та найпримітивніші бувші колонії мають свої Олімпійські Комітети і можуть брати окрему участь в Ігрищах. Чи не найкращий це для світу доказ „свободи" народів у Совєтському Союзі?

ВИСЛІДИ ПЕРШОСТЕЙ ГАКІВКИ

В першостях гаківки на Дев'ятих Зимових Олімпійських Ігрищах в Інсбруку сильними кандидатами на чемпіонів є репрезентанти Совєтського Союзу і Канади. Обидві дружини досі не втратили ані одної точки і між ними покищо йде боротьба за краще відношення воріт. Тому то і стараються вони громити противників високими вислідами. Дотеперішні висліди змагань першої групи, яку звуть групою чемпіонів:

СССР — ЗДА 5:1.
Чехо - Словаччина — Німеччина 11:1.
Канада — Швайцарія 8:0.
СССР — Чехо-Словаччина 7:5.
Канада Швеція 3:1.
ЗДА — Німеччена 8:0.
Фінляндія — Швайцарія 4:0.
ССС — Швайцарія 15:0.
Чехо - Словаччина — Фінляндія 4:0.
Швеція — ЗДА 7:4.
Канада — Німечина 4:2.
Швеція — Фінляндія 7:0.
Канада — ЗДА 8:6.
СССР — Фінляндія 10:0.
Чехо - Словаччина — Швайцарія 5:1.
Швеція — Німеччина 10:2.
Канада — Фінляндія 6:2
СССР — Німеччина 10:0
Швеція — Швайцарія 12:0
Чехо - Слов. — ЗДА 7:1

Стан показника гор групи чемпіонів з 5-го лютого 1964

	Точки	Ворота
СССР	10: 0	47: 6
Канада	10: 0	29:11
Швеція	8: 2	37: 9
Чехо - Слов.	8: 2	32:10
ЗДА	2: 8	20:27
Фінляндія	2: 8	6:27
Німеччина	0:10	5:43
Швайцарія	0:10	1:44

в. с.

Курці на роздоріжжі

(Закінчення із стор. 2-ої)

курення, пригадуючи йому, що Венделл Вілкі, кандидат на президената в 1940-му році втратив голос внаслідок цієї шкідливої звички.

Під час вакацій в Кі Вест на Флориді , 21-го березня 1949-го року, Айзенгавер викурив свою останню цигарку.

Але не кожний може це легко зробити. Журналісти Рут і Едвард Бречери, спеціялісти від справ курення, оповідають про одну жінку, якій лікар рішуче заборонив курити, бо вона нездужала на легені. Ця жінка, щоб визбутися цієї шкідливої звички, замешкала в самотному котеджі без цигарок і без грошей. Алеже через кілька днів не витримала і вечорами почала виходити на автостраду, щоб назбирати кілька недокурків. Вона померла від сухот.

Отже, припинити курення — річ не проста, і не кожному вдасться це так, як Джансонові чи Айзенгаверові.

Д-р Е. Кюйлер Геммонд написав на цю тему монументальну працю, в якій зібрав матеріял про 28 534 чоловіків у віці від 50 - 69 років, що в роках 1959-60 припинили курити. 37.5% цих осіб знову почали курити, не витримавши одного року, а 18% — витримали цілий рік. З-поміж тих осіб, що витримали повні два роки, „поворотців" було тільки — 5%.

Статистика виявляє, що легше перестати курити тим особам, які викурюють по 10 цигарок денно, ніж тим, що викурюють більше.

Для тих осіб, які хочуть покинути курити, влаштовують тепер по великих містах так звані „клініки курців". Їх організує Крайова Фундація Здоров'я на спілку із релігійною Організацією Адвентистів. Курс лікування в цих клініках триває 5 днів. Для пацієнтів там висвітлюють фільми і виголошують доповіді з відповідними порадами. Рекомендують там і молитву, яка має скріпити волю пацієнтів.

У хвилинах спокуси „хворі" нав'язують між собою телефонічний зв'язок, щоб підтримати один одного. По закінченні 5-денного курсу лікування 70% „хворих" відчувають в собі силу позбутися шкідливої звички.

Д-р Берс Ейруп, шведський лікар, що перебуває тепер на студіях в Ню Йорку, запропонував свій спосіб поборювати звичку курення за допомогою іньєкцій спеціяльної речовини, що нагадує нікотину. Пацієнт після таких іньєкцій відчуває огиду до цигарки, бо „потягнувши" кілька разів, накуриться так, як від 20-ох цигарок.

Є ще й інші способи поборювати звичку курення. Але найголовніше, щоб сам курець направду поважно поставився до цієї проблеми, якою тепер турбується уряд, члени Конгресу і всі ті, що дбають про добро й здоров'я народу.

Питання: „І що ж далі, панове курці?" — стоїть перед кожним, хто запалює сірником чи запальничкою цигарку.

Правда, тютюновий дим, що входить у легені, може й дає хвилеве відпруження нервів, алеж відомо, що роля того диму не кінчається з тією хвилиною, коли його випускаємо через рот або ніс. Цей дим підточує організм курцям так, як маленькі хробачки підточують здоровий дуб.

Урядова Президентська Комісія перестерегла всіх громадян цієї країни про небезку, і курці про те знають.

● **Окремий асистент** президента Джансона і секретар Президентового кабінету Т. Дж. Рірдон повідомив Президента, що він залишає своє становище. Він найдовше співпрацював із покійним президентом Кеннеді, бо ще від 1946-го року, коли Джан Ф. Кеннеді старався здобути становище конґресмена.

ТАРЗАН, ч. 5185. Бойлен відходить ...

Містера Бойлена звільнили з праці зараз після того, як він грубувато натякнув був, що Бен Барнес може збагатитися внаслідок смерти в родині.

Бойлен зітхнув. — Дуже добре, я відійду ... Але я маю ще одну справу обговорити...

— Це відноситься до дечого, що є в моїй течці ... В дійсності до цікавого листа.